

prima instanță: I. Rabei
instanța de apel: T. Duca, S. Procopciuc, E. Grumeza

dosarul nr. 2r-587/16

DECIZIE

22 iunie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al

Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președinte, judecătorul:

Iurie Bejenaru

Judecătorii:

Galina Stratulat, Mariana Pitic

examinînd recursul declarat de Procuratura Generală a Republicii Moldova,
în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Demciuc Alexandru împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova și Procuraturii Generale a Republicii Moldova cu privire la încasarea prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor de judecată,

împotriva încheierii Curții de Apel Bălți din 05 mai 2016, prin care a fost restituit apelul declarat de Procuratura raionului Rîșcani și nu s-a dat curs apelului declarat de Ministerul Justiției al Republicii Moldova,

c o n s t a ț ă:

La 11 ianuarie 2016 Demciuc Alexandru a depus cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova și Procuraturii Generale a Republicii Moldova cu privire la încasarea prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor de judecată.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat, că fiind minor a fost bănuțit de organele de urmărire penală, apoi învinuit de organele procuraturii, pe faptul precum că la 01 mai 2011, aproximativ pe la orele 23.15, aflîndu-se în s.Malinovscoe, r.Rîșcani în preajma porții de la intrarea în magazinul - bar „Nica-Market”, în urma unui conflict apărut cu Pasecinic S., care era în stare de ebrietate, i-a aplicat celui din urmă o lovitură cu pumnul în regiunea feței, în urma căruia Pasecinic S. a căzut pe spate, lovindu-se cu capul de trotuarul asfaltat.

Ca urmare lui Pasecinic S. i-au fost cauzate leziuni corporale medii în formă de traumă cranio-cerebrală închisă cu contuzie cerebrală, un hematom subact subdural pe emisfera dreaptă cu trepanație decompresivă diagnostică și o plagă contuză pe regiunea occipitală. În așa mod a fost învinuit de comiterea crimei prevăzute de art.152 alin.(l) CP.

Prin sentința Judecătorei Rîșcani din 03.02.2012, acțiunile sale au fost recalificate de pe art.152 alin.(l) Cod Penal pe art.157 Cod Penal - cauzarea din imprudență a vătămării corporale de gravitate medie. În temeiul art.54,104 Cod

Penal a fost eliberat de răspundere penală conform art.157 CP cu aplicarea în privința lui a măsurii de constrângere cu caracter educativ - avertisment.

Prin sentința dată acțiunea civilă a părții vătămate Pasecinic S. de încasare de la inculpat a prejudiciului material în sumă de 1976 lei și celui moral în sumă de 20 000 lei a fost admis în principiu, urmînd ca asupra cuantumului ei să se expună instanța de drept civil.

Sentința a fost atacată cu apel de către procuror și de către reprezentantul legal al inculpatului minor și avocatul acestuia.

Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 25.04.2012 a fost respins ca nefondat apelul procurorului împotriva sentinței Judecătoriei Rîșcani și a fost admis apelul reprezentantului legal al inculpatului minor și avocatul acestuia cu casarea sentinței instanței de fond cu pronunțarea unei noi hotărîri potrivit ordinii prevăzute pentru prima instanță, prin care Demciuc Alexandru a fost achitat de învinuirea pentru săvîrșirea infracțiunii prevăzute de art.152 alin.(1) CP pe motivul existenței cauzei care înlătură caracterul penal al faptei - legitima apărare.

Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 06 noiembrie 2012 recursul a fost respins ca inadmisibil.

Indică că examinarea cauzei în privința sa mai bine de 1,5 ani a dus la încălcarea garanției de examinare a cauzei fără întîrziere și acest fapt a contribuit la extinderea suferințelor lui psihice prin retrăirile lui zi de zi.

Cere reclamantul încasarea din contul bugetului de stat în beneficiul său a prejudiciului moral în mărime de 250 000 lei și cheltuielile de judecată.

Prin hotărîrea Judecătoriei Rîșcani din 15 martie 2016 acțiunea a fost admisă în parte. S-a încasat din bugetul de stat în beneficiul lui Demciuc Alexandru suma de 50 000 lei cu titlu de prejudiciu moral cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor de judecată, precum și suma de 3 000 lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică.

Nefiind de acord cu hotărîrea primei instanțe, la 31 martie 2016 Ministerul Justiției a depus apel nemotivat, iar la data de 14 aprilie 2016 Procuratura raionului Rîșcani a depus apel.

Prin încheierea Curții de Apel Bălți din 05 mai 2016, a fost restituit apelul declarat de Procuratura raionului Rîșcani, iar apelului declarat Ministerul Justiției nu i s-a dat curs, apelantului fiindu-i acordat termen pînă la 24 mai 2016, ora 09:00 pentru depunerea cererii de apel motivată.

La 18 mai 2016, în termenul prevăzut de lege, Procuratura Generală prin procurorul în Procuratura raionului Rîșcani - Sergiu Railean, a declarat recurs împotriva încheierii Curții de Apel Bălți din 05 mai 2016, solicitînd admiterea lui, casarea încheierii apelate și restituirea pricinii la Curtea de Apel Bălți.

Recurentul în motivarea recursului a invocat că conform motivației instanței de apel, Procuratura raionului Rîșcani nu este parte în proces și din acest motiv nu putea să depună cererea de apel. În acest sens, întru confirmarea împuternicirilor recurentul anexează la recurs copia procurii din 20 noiembrie 2015, nr. 22/113, conform căreia procurorul în Procuratura raionului Rîșcani - Sergiu Railean, dispune de dreptul de a reprezenta în instanțele de judecată interesele Procuraturii Generale și ale procuraturilor teritoriale la examinarea cauzelor civile și contravenționale, inițiate de procurori și împotriva organelor procuraturii, cu dreptul de a exercita toate actele procesuale, inclusiv cu dreptul de atac a hotărîrilor emise.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul urmează a fi respins, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 427 lit. a) CPC, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Materialele dosarului atestă că prin hotărîrea Judecătoriai Rîșcani din 15 martie 2016 acțiunea depusă de Demciuc Alexandru împotriva Ministerului Justiției și Procuraturii Generale a fost admisă în parte. S-a încasat din bugetul de stat în beneficiul lui Demciuc Alexandru suma de 50 000 lei cu titlu de prejudiciu moral cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor de judecată., precum și suma de 3 000 lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică.

Nefiind de acord cu hotărîrea primei instanțe, la 31 martie 2016 Ministerul Justiției a depus apel nemotivat, iar la data de 14 aprilie 2016 Procuratura raionului Rîșcani prin procurorul raionului Rîșcani – Sergiu Railean, a depus apel.

Prin încheierea Curții de Apel Bălți din 05 mai 2016, a fost restituit apelul declarat de Procuratura raionului Rîșcani în temeiul art. 369 alin. (1) lit. d) CPC, ca fiind depus de o persoană care nu era în drept să declare apel, iar apelului declarat Ministerul Justiției nu i s-a dat curs, apelantului fiindu-i acordat termen pînă la 24 mai 2016, ora 09:00 pentru depunerea cererii de apel motivată.

Instanța de recurs remarcă că deoarece încheierea instanței de apel a fost atacată cu recurs doar de către Procuratura Generală, instanța se va expune asupra legalității încheierii doar în partea ce o vizează – referitor la restituirea apelului declarat de Procuratura raionului Rîșcani.

În conformitate cu art. 369 al. (1) lit. d) CPC, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea de apel dacă cererea de apel a fost depusă de o persoană care nu este în drept să declare apel.

În conformitate cu art. 360 alin. (1) CPC, sînt în drept să declare apel: a) părțile și alți participanți la proces; b) reprezentantul în interesul apelantului, dacă

este împuternicit în modul stabilit de lege; c) martorul, expertul, specialistul și interpretul, reprezentantul cu privire la compensarea cheltuielilor de judecată ce li se cuvine.

Instanța de menționează că Procuratura raionului Rîșcani nu este parte și nici participant la proces, acțiunea fiind înaintată împotriva Ministerului Justiției și Procuraturii Generale. Prin urmare, Procuratura raionului Rîșcani nu este în drept să declare apel împotriva hotărîrii Judecătorei Rîșcani din 15 martie 2016.

Nu pot fi reținute argumentele recurentului, precum că procurorul în Procuratura raionului Rîșcani - Sergiu Railean, dispune de dreptul de a reprezenta în instanțele de judecată interesele Procuraturii Generale și ale procuraturilor teritoriale la examinarea cauzelor civile și contravenționale, inițiate de procurori și împotriva organelor procuraturii, cu dreptul de a exercita toate actele procesuale, inclusiv cu dreptul de atac a hotărîrilor emise, anexînd la recurs în acest sens copia procurii din 20 noiembrie 2015, nr. 22/113.

În acest sens, instanța de recurs menționează că apelul împotriva hotărîrii Judecătorei Rîșcani din 15 martie 2016 a fost depus de procurorul în Procuratura raionului Rîșcani - Sergiu Railean, din numele său și nu din numele Procuraturii Generale, iar procura invocată de recurent, la momentul depunerii apelului de către procurorul în Procuratura raionului Rîșcani - Sergiu Railean, lipsea la materialele dosarului, astfel încît instanța de apel just a restituit apelul ca fiind depus de o persoană care nu este în drept să declare apel.

Acest fapt ce impune necesitatea respingerii recursului și menținerii încheierii Curții de Apel Bălți din 05 mai 2016.

În conformitate cu art. 427 al. (1) lit. a) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de Procuratura Generală a Republicii Moldova.

Se menține încheierea Curții de Apel Bălți din 05 mai 2016, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Demciuc Alexandru împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova și Procuraturii Generale a Republicii Moldova cu privire la încasarea prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor de judecată.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președinte, judecătorul

Iurie Bejenaru

Judecătorii

Galina Stratulat

Mariana Pitic